

ברחבי הארץ כולה, אסנריה ועד באר-שבע

ברי הארץ

דים? התיישבו לכם! התפטרו מהעבודה המ' לזכרם הזאת!

***
„אם תיפול טיפת דם!“

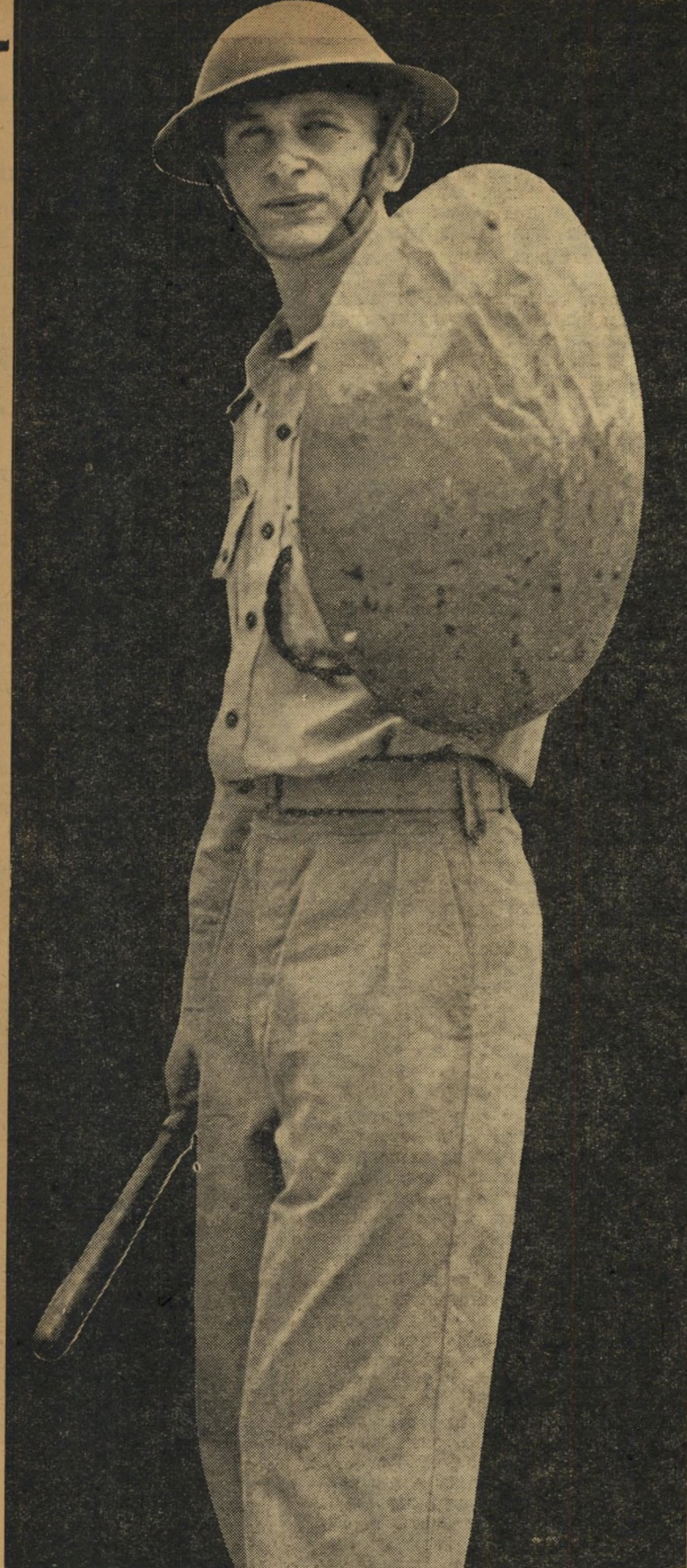
עקבתי בעניין מיוחד אחר התנהגות השוטרים. היו אלה ברובם בני עדות המזרח, בתוספת כמה שוטרים ערביים. למי רות זאת גופף משהו את ידו לעומתם והצהיר: „אם תיפול טיפת דם מאחי מאיי תנו, נהרוס את כל מגדל-העמק ונגמור עם האשכנזים!“ אחר הציע העיירה, להמשיך בפעולות חבלה. אחר צעק: „אלקירף מת מפצעיו!“ יותר מכולם התגורו בשטחים צעירות בנות 20-12. „שחררו את אבא!“ צעקו. „זאת משטרה גרמנית! אם יש לכם דם, לכו לדפוק את הערבים בצורה, לא אותנו היהודים!“ איש מבוגר ניסה להרגיע מפגין צעיר, שנראה כבנו. הצעיר השיב בחימה שפוכה: „אם אנחנו בין כה וכה רעבים וחסרי כוח, לא חשוב איפה נשב — בכית הסוהר או בבית!“

הסביר ישראל ביטון (32) מה דחף אותו להרים את קולו נגד המשטרה: „אני עשר שנים בארץ. יש לי שלושה ילדים ואשה. עבודה קבועה אין. מרחיח פחות מארבע לירות ליום. ניגשתי למוכר הלשכה, ביקשתי שיסדר לאשתי ששה ימי עבודה לחודש. שתכניס עוד כמה לירות. הוא אמר לי: רק כשיהיו לך ארבעה ילדים, תהיה גם לאשתך זכות לקבל עבודה!“

התפרץ אחר: „עובדים שנים במקום עבד. דה. כשמבקשים קביעות — לא נותנים. אבל כשתזווחו מבקש — הוא מקבל. אפילו אם אין לו חצי הותק שלי.“

***
נשים וילדים תחת גזגזים

מדחמת הקללות והסיסמאות נמי שכה שעתים. לא הורמה יד, לא נורקה

האלה של שוטר זה ושל עשרות שוטרים אחרים שהופעלו נגד המתמרדים אינן יכולות לפתור את הבעיה היסודית: הקיפוח, חוסר תשומת-לב וההזנחה, שממם טובלים עולים רבים מארצות המזרח, בעקר מארצות צפון-אפריקה, מאז עלות ארצה.

מכוניות העצורים כדי לשתרר את יושביהן. ילדים בני שמונה ועשר נוספו מקלות ב"י שגאה וצעקו לשוטרים: „שחררו את אבא!“ שלוש סעמים נערכה התקפה מרוכזת על הכוח הנסוג. אנשי המקום היו אזוריים עזו, מתרכזים בשולי השירה ופוחתים ב"י גימה מרוכזת. השוטרים היו מניחים לרגע את עבודת החילוץ, עורכים התקפת-נגד שאילצה את בני המקום להתפור.

בסך הכל הפרידו בין הכיכר לבין ה"י כביש הראשי לנצרת 400 מטרים. כדי לע"י בור דרך קצרה זו היתה דרושה למשטרה למעלה ממחצית השעה. כאשר הגיעה השי"י רה לכביש הראשי, בשעה שמונה ורבע, היו השוטרים עיפים ומרוטים. כמו יחידה החזרת מקרב קטלני, מסרו הסמלים דו"ח למפקדיהם על האבידות בגוף וברכוש: 11 שוטרים פצועים; שמשות המכוניות מנוג"צות; שני פצועים מבין העצורים.

קרב מגדל-העמק הסתיים באבידות לכל הנוגעים בדבר: לשוטרים, לפסגנים ולמ"דינת ישראל.

אכן. רק הלשונות פעלו. לבסוף החליטה המשטרה להיסוג. אחד הסמלים עוד עשה נסיון אחרון לפזר את הקהל, אך ללא הצלחה. ואז ניתנה פקודה, לחלק מן השוטרים, לפנות את המחסומים שחסמו את דרך הנסיגה של המכוניות. אך לפני שאלה הצליחו לחלץ את הרכב, השתטחו לפתע מתחת לגלגלים נשים וילדים. „לא נוזו, עד שתשחררו את העצורים!“ הצהירו.

היה ברור כי בכל רגע עלול המצב לקבל מיפנה טראגי. באוירת המחוממת יכלה תקי רית קטנה לגרום להתפוצצות. במכשיר האלחוט של אחת המכוניות נשלחה בקשה לתגבורת. התגבורת הגיעה עם רות החי-שיכה. היו אלה שלוש מכוניות ריקות, שפילסו להן דרך אל שלוש המכוניות הקודמות, במרכז ההמולה. השוטרים שהוב"או במכוניות אלה הופיעו כעבור דקות נוספות, כשהם מסתננים ברגל, מבעד לקבוצות התושבים. הם חבשו כובעי-פלדה והיו מווייגים באלות, וכאשר התרכזו בפניה הגיע מספרם 25 בערך. ביניהם היה גם פקד חיים נאור, מפקד נפת יזרעאל.

שני הקצינים, נאור וספרן, ניגשו שוב אל הקהל הנסער. „עם מי אפשר לדבר?“ שאל נאור. התשובה היחידה היתה: „בשביל מה הבאתם כל השוטרים האלה?“ הקצין חזר שוב על משאלתו לשוחח עם נציג המפגין גים. „אין לנו מה לדבר“, היתה התשובה, „לא נוזו עד שלא ישוחררו העצורים!“ לא נראה שום מוצא מן המכוי הסתום. המשטרה החליטה כי התבונה מחייבת לפנות את המקום, לתת לתושבים המחורממים להירגע בעצמם. ניתנה פקודה ל"י נהגים להתניע את מנועייהם. היה זה כאילו ניתן אות סודי לקהל לפתוח בהתקפה. ללא כל אזהרה, מכל הצדדים בבת אחת, ניתך על השוטרים מטר של אבנים.

תוך דקה היו כבר כחמשה שוטרים נפגעים. סמל אחד נפל ארצה, מיהר להתרומם כשי הוא אוחז את בטנו. פניו היו מעתות מכה. אנחות וגניחות שוטרים נשמעו מסביב, פה ושם נראו כתמידים על פנים מיוזעות. נאור עצמו נפגע משלוש אבנים בגב וברגל.

***
הסתערות בראשיח

שכחתי את עצמי ואת השוטרים, והתכוונתי סביבי. היסטריה אחזה את הקהל, נשים וגברים ירו אבנים בקדחתנות, שרקו, יללו וצרחו קריאות-עידוד: „נדפוק את המשטרה! תן להם!“ בין צעקות הקהל החלו מתערבבות שרי קות קצובות של משרוקיות. היתה זו קריאה לעזרה של השוטרים, אשר במשך חמש דקות ניסו רק להסתתר מאחורי המכוניות, מול הרגימה השיטתית. ואז, לפתע, הופנו העיניים אל שני האגפים של שדה-הקרב. משני צדדים התקדמו חוליות שוטרים חזבי שיקסדות, אלות מוגפות בידיהם. הם התקדמו בשני ראשיח, כשהם מנופפים את האלות ושואגים קריאות-הסתערות.

התושבים המתמרדים הפנו את גבם והחלו בורחים לכל עבר. כוח המשטרה, שהסתכם עתה בקרוב לשמונים איש, התמצל לחוליות קטנות ואלה יצאו לערוץ צידי בין הבתים. היה זה קרב מלא תהפוכות. חוליה רדפה אחר כמה צעירים, שנסו לפניה. לפתע הות"קפו השוטרים מן העורף, עליי צעירים אחרים, שידו בהם אבנים. השוטרים פנו לאחור, החלו רודפים אחרי תוקפיהם החדשים. אלא שאבן חדלה קבוצת-הצעירים הראשונה ממנוסתה, פנתה אף היא לאחור, והחלה תוקפת את חוליית-השוטרים מן העורף. תוך שניות הפכו הנרדפים לרודפים.

הנצחון נטה לצד המשטרה. מדי פעם חזרה חוליית אל ריכוז המכונית, כשהיא גוררת גבר, אשה או ילד. השבוי הושלך אל תוך מכונית עצורים והחוליה חזרה לחיות. קבוצת נערים ורגשים עברה בין הבתים, צעקה אל התושבים שהתחבאו מאחורי תריסיים מוגפים: „זונו! מחזנים! צאו החוצה וראו איך המשטרה מתנהגת כמו גרמנים! צאו וראו איך מרביצים ליהודים!“

הקרב היה אבוד. מדי פעם עוד ידה מיש"הו אבן מטוח ארוך, אך ברור היה שהמשטרה שולטת ברחבה, שגעשה לפני שעה קלה מהמון גלה. עתה הסתובבו בה רק הורים מבוהלים שחיפשו את ילדיהם; בע"

הטוריה היא סמל המרד של מגדל-העמק. מחזיק-אור תח חיים קרויסל, 60, ופועל-חזק מקופס.